

LR-ägarande i disciplinfrågan - framställningar och ledare
i Skolvärlden 1964 samt 1966-67

(Underlag för förbundsordföranden vid pressframträdanden okt 1967)

Skolvärlden 5/1964: Samarbetenämnder. LR föreslog i yttrande över gymnasi-
utredningens betänkande att samarbetsnämnd skulle in-
rättas vid varje gymnasium för kontakt lärare-elever-
målsmän.

Den 28/4 1964: LR-skrivelse till ecklesiastikdepartementet om krisen
inom elevvården. Förslag: a) anpassningsklasser på
grundskolans högstadium b) lämplig instans inom
skolan skall generellt ges rätt att temporärt avstänga
elev från undervisning - ett beslut som sedan provas
av skolstyrelsen c) samarbetsnämnd inrättas även
vid varje högstadieskola d) statligt stöd till kom-
muner som inrättar koratorsbefattning e) kontakt-
lärare vid högstadieskolor där antalet icke behöriga
lärare är särskilt stort.

Skolvärlden 10/1964: Lärarorganisationerna har nu varit representerade i
SÖ:s disciplin^skommitté ett pr tre år och framfört kon-
kreta förslag. Därför ett har statsmakterna ansett sig
ha råd med: efterrättningen.
Krav på anpassningsakliniker som LR-ordf. refererat till
i DN-intervju nyligen.

(Skoldebatt hela sommaren 1964 sedan DN på försommaren
tagit upp "lärarnas konservativa attityder" i en
kritisk ledare)

Skolvärlden 4/1966: Sifo-undersökning visade att allmänheten inte var
främmande för att lärarna skulle få tillgripa aga
för att upprätthålla disciplinen. Skolvärlden av-
visade liksom pressen i övrigt tanken - aga hör
inte hemma i ett modernt skolasystem. Men allmänheten
hade samtidigt visat större förståelse för lärarnas
problem. Skolvärlden efterlyste större förtroende
från myndigheternas sida. Kritik mot att SÖ:s ~~kommitté~~

instruktioner om samarbetsnämnderna släppte nämndernas uppgifter att omfatta även "lärarnas uppförande" - detta minskar lärarnas förtroende för samarbetsnämnderna.

Skolvärlden 16/1966: Kommentar till antologin "Skolhat" med hänvisning till undersökningar av elevattityder i Malmö och Göteborg vilka visat att ~~de~~ elevernas attityder inte var så negativa.

Lärarna och skolreformen

"Det lär knappast finnas en grundskola i landet som fungerar på det sätt som avsikten var när skolbeslutet fattades - högstadiet är värst drabbat."

Skolvärlden 18/1966:

34/1966: Satsa på arbetstirvsel!
Förbättra lärarnas arbetstirvsel - det har varit temat i Olle Anderbergs framträdanden under hösten 1966 och det återspeglar en medlemsopinion.
Reformerna har medfört ändrade arbetsförhållanden för lärarna men det brister i skolans resurser.

Skolvärlden 7/1967: Edman var på Seco-riksdagen i Jönköping på det klara med att skoldisciplinen på sina håll lämnar åtskilligt att önska och att arbetssituationen i skolans vardagsliv är besvärlig för lärarna.

Samarbetsnämnderna.

LR:s krav att även målsmännen skall vara med i dessa nämnder vann vid 1967 års skolvecka förstärkelse hos ledamoten Håkan Berg i gymnasieutredningen. En stadgeändring bör inte vara svår att åstadkomma.

Skolvärlden 16/1967: Disciplinen i Focus

Focusprogrammet där frågades Vems är felet? Det svarades i programmet: alla. Det går inte att isolera en enda syndabock. Det är också meningslöst att lägga skulden på lärarna.

Orsakerna: alla de faktorer som påverkar skolsituationen: a) Kraven på lärarna accelereras av bristen på de resurser som statsmakterna lovat
b) bristen på hjälpmedel, c) brist på lokaler
d) brist på elevvårdspersonal (kuratorer, psykologer)

37
Observationsklinikerna - som delvis tillkom på
LR:s initiativ - har ställt en ny möjlighet till
skolans förfogande och erfarenheterna av dessa är
goda.

e) klassföreståndarna måste ges tid för direkt elev-
vårdande verksamhet.

Det måste bli disciplinproblem när organisatoriska
och arbetsmässiga nyheter skall genomföras under
de ovannämnda förutsättningar som hittills tyvärr
 varit rådande med både grundskole- och gymnasie-
reformen.

Skolvärlden 17/1967: Kommentar till Värxjöbladets mening att "ge ~~ett~~
lärarna det stöd som erfordras. Pengar till elev-
vård är väl använda pengar.

SACO - aktion
i disciplinfrågan

SACO-SKRIVELSEN TILL SÖ den 7 juni 1967

med förslag:

att SÖ söker åstadkomma en ändring av den all-
männa attityden till ordnings- och trivselsfrågorna,

att SÖ gör en översyn av de åtgärder som kan vid-
tas mot elever som markant stör ordningen i klassen,

att SÖ verkar för att tekniken att komma till
rätta med disciplinproblemen ågnas större utrymme
i lärarnas grundutbildning och fortbildning,

att SÖ verkar för att föräldrarnas och elevernas
ansvar och aktiva engagemang för bemästrande av
disciplinproblemen starkare framhävs,

att vid omprövning av skolorganisationen behovet
av en god arbetsordning beaktas,

att kommunerna stimuleras att i ökad utsträckning
anställa och utnyttja skolkuratorer, skolpsykolo-
ger och skolläkare,

att alltför stora skolenheter och skolklasser, vilka
kan verka negativt på ordning och trivsel, undviks,
samt

att lärarna avlastas från rutinuppgifter till för-
mån för elevvårdande verksamhet.

Skolvärlden 18/1967

19/1967

20/1967: Förståelse för disciplinproblemen

I dessa ledare konstateras bl a en ökad förståelse för lärarnas svårigheter i pressen. Av flera insändare framgår att den prekära situationen ~~en~~ kommit som en överraskning för många.

Västgöta-Demokraten (g): Mycket vunnet om lärarnas svårigheter att hålla ordning i klassen kunde lyftas upp ur det personliga perspektivet och diskuteras mera färdomsfritt och utan belastande prestige-synpunkter precis som i arbetslivet i övrigt.

Dagen: Det anses naturligt på varje annan arbetsplats att kräva trivsel i arbetet men lärarna har i allmänhet haft föga gehör för sina anspråk i den vägen.

UNT: Förståelse för SACO-aktionen.

GHT: På tiden att disciplinproblemen erkänns. Att lärare skall ställas inför rätta för att han skiljt två slagskämpar i klassrummet åt är sannerligen inte tillfredsställande.

Skolvärlden 29/1967: Trivsel kostar pengar (MR:s konferens)

MR-konferensen helt i linje med lärarnas krav Resurser måste ställas till förfogande: för forskningsuppgifter, för fler kuratorer, för bättre utbildning av kuratorer, för arbetsrum, för telefoner, för en översyn av klassföreståndaruppgifterna.

Ändamålsenligare skollokaler,.... mindre skolanläggningar.... mindre undervisningsgrupper,,, färre valmöjligheter i grundskolan.

Seco-krav: Sabbatsår för ovilliga elever.... kan genomföras när vuxenutbildningen byggs ut.

S A M M A N F A T T N I N G

av LR:s linje och yrkanden i
disciplinfrågan i dag

LR har under många år visat aktivt intresse för den elevvårdande verksamheten och framfört flera förslag. Dessa har tyvärr inte lett till några åtgärder - undantaget är observationssklinikerna som också visat sig fylla en uppgift.

Av de förslag som kvarstår är bl a följande:

- 1) Föräldrarrepresentation i samarbetsnämnderna, särskilt på grundskolans högstadium
- 2) Förslaget från 1950-talet om s k regionala förtroendelärare eller kliniklärare.
- 3) Förslagen till förbättringar av lärarnas arbetsförhållanden m m enligt LR:s s k sju-punktsprogram till SÖ från november 1966
- 4) SÄCO-framställningen av den 2 juni 1967 med följande punkter:
 - att SÖ söker åstadkomma en ändring av den allmänna attityden till ordnings- och trivselsfrågorna,
 - att SÖ gör en översyn av de åtgärder som kan vidtas mot elever som markant stör ordningen i klassen,
 - att SÖ verkar för att tekniken att komma till rätta med disciplinproblemen åtnämnar större utrymme i lärarnas grundutbildning och fortbildning,
 - att SÖ verkar för att föräldrarnas och elevernas ansvar och aktiva engagemang för beaktande av disciplinproblemen starkare framhävs,
 - att vid utvärdering av skolorganisationen behovet av en god arbetsordning beaktas,
 - att kommunerna stimuleras att i ökad utsträckning anställa och utnyttja skolkuratorer, skolpsykologer och skolläkare,
 - att alltför stora skolenheter och skolklasser, vilka kan verka

negativt på ordning och trivsel, undvika, samt

att lärarna avlastas från rutinuppgifter till förmån för elevvårdande verksamhet.

Vidare vill LR föreslå att följande punkter tas upp till prövning:

- 1) En omprövning av arbetsformerna och arbetsuppgifterna för SÖ:s servicegrupp i disciplinfrågor
 - 2) Klassföreläsningarna skall på skolschemat ges särskild tid för elevvårdande uppgifter
 - 3) En omprövning av lärarnas tjänstgöringsbetyg, skrämt med avseende på momentet om lärarnas förmåga att upprätthålla ordning bland eleverna, i syfte att för lärarna underlätta att kommunicera med skolledning och skolmyndigheter i disciplinärenden.
- (Har hänvisat till generaldirektör Lövtjerner uttalande i radions "Fakom rubrikerna" den 26 okt 1967)